

Debreceni Törvényszék

Az ügy száma: 104.Kpk.750.084/2025.

A végzés száma: 104.Kpk.750.084/2025/11.

A kérelmező: kérelmező
(székhelye: cím1)

A kérelmező képviselője: képviselő
(székhelye: cím2,
eljáró ügyvéd: jogi képviselő)

A kérelmezett: kérelmezett
(címe: cím3)

A kérelmezett képviselője: jogi képviselő1 kamarai jogtanácsos
(címe: cím3)

Az ügy tárgya: helyi népszavazási kezdeményezés kérdésének hitelesítése
tárgyában hozott határozat bírósági felülvizsgálata

V é g z é s:

A bíróság a kérelmezett 2025. április 4. napján meghozott iktatószámú határozatát helybenhagyja.

Kötelezi a kérelmezőt, hogy 15 (tizenöt) napon belül fizessen meg a kérelmezettnek 17.500 (tizenhétezer-ötszáz) forint eljárási költséget.

A bíróság kötelezi a kérelmezőt, hogy fizessen meg az államnak az illeték esedékességének napjáig 10.000 (tízezer) forint nemperes eljárási illetéket a 10032000-01070044-09060018 számú, NAV Bírósági határozatban megállapított eljárási illeték bevételi számlára.

Az illeték e végzés jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, a késedelmes megfizetés az esedékességet követő naptól késedelmi pótlék fizetésével jár.

Az illeték megfizetése során közleményként fel kell tüntetni a Debreceni Törvényszéket, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát. Ha a kérelmező a felhívásnak a megjelölt határidőn belül nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

E végzés ellen nincs helye további jogorvoslatnak, az a közlésével jogerős.

Indokolás

Tényállás:

[1] A bíróság a kérelmezett eljárásának iratai, a felek beadványai, nyilatkozatai, valamint a kérelmező által becsatolt iratok alapján az alábbi tényállást állapította meg:

[2] Az állami tulajdonú gazdasági társaság - megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 101/2025. (III. 21.) számú határozatának Melléklete által dokumentáltan - 2023. szeptember 22-én megkereste megyei Jogú Város Önkormányzatát, hogy egy elektrolitot gyártó kínai cég fejezte ki érdeklődését a településen elérhető ipari ingatlanok vonatkozásában.

[3] A megkeresést több megbeszélés is követte, így 2023. november 2-án, 2023. november 23-án és 2023. december 7-én az önkormányzat Városháza nevű épületében, 2024. október 17-én pedig a gazdasági társaság székhelyén.

[4] Ezután megyei Jogú Város Önkormányzatának Közgyűlése zárt ülésen meghozta a 278/2024. (XI. 28.) számú, a gazdasági társaság1 területén megvalósuló fejlesztésről szóló határozatot, melyben rögzítette, hogy a település, helyrajzi számú ingatlanokat érintő ipari

fejlesztésről szóló tájékoztatót megismerte és elvi szinten támogatja a beruházás nemzetgazdasági szempontból történő kiemelését és a szükséges folyamatok elindítását.

[5] A település külterületére eső, felsorolt ingatlanok egyébként megyei Jogú Város Önkormányzatán kívüli tulajdonos tulajdonában állnak, az önkormányzatnak a gazdasági társaság1-ben nincs részesedése.

[6] A Kormány - időrendben a 278/2024. (XI. 28.) számú közgyűlési határozatot követően, de attól jogilag függetlenül - a 491/2024. (XII. 31.) Kormányrendelettel (a továbbiakban: Módr.), 2025. január 1-jei hatálybalépéssel módosította az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: Korm. rendelet).

[7] Ennek keretében a Módr. egyrészt kiegészítette a Korm. rendelet „Nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások, valamint a kiemelt jelentőségű ügyekben koordinációs feladatokat ellátó főispánok” felsorolását tartalmazó 2. mellékletét a 136. táblázati sorral. A táblázati sor a beruházás megnevezését tartalmazó A:136 oszlopában ezt rögzítette: „Ipari park kialakítása és beszállítói terület létrehozása település külterületén”. A beruházás megvalósításának helyszínére vonatkozó B:136 oszlopban a „település közigazgatási területén elhelyezkedő, az ingatlan-nyilvántartás szerinti külterület helyrajzi számú ingatlanok” szerepeltek. A jogszabály a C:136 oszlopban a vármegyei Kormányhivatalt vezető főispánt jelölte ki a koordinációra.

[8] A Módr. a 4/G. §-sal is kiegészítette a Korm.rendeletet, melyben meghatározta a Korm. rendelet 2. mellékletének B:136 mezőjében lévő ingatlanokra, az azok által lefedett területre vonatkozó, a helyi településrendezési tervet, valamint az országos településrendezési és építési követelményekről szóló 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendeletet (az OTÉK-ot) is felülíró egyedi beépítési szabályokat. Ezen sajátos előírások szerint az ingatlanok által lefedett földrészlet az OTÉK szerinti egyéb ipari gazdasági terület, valamint általános gazdasági terület, amelyen különösen gazdasági célú ipari, valamint a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltató célú építmények, szállítmányozási, raktározási és logisztikai célú építmények, irodaépületek és azok kiszolgáló építményei helyezhetők el. A telkek beépítési módja szabadon álló, a zöldfelület megengedett legkisebb mértéke 20%, a beépítettség megengedett legnagyobb mértéke 50%, az épületmagasság megengedett legnagyobb mértéke 35 méter, a kialakítható telek legkisebb mértéke 2000 m², a telken elhelyezhető épületek és rendeltetési egységek száma nem korlátozott. Az ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó. A 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt beruházás esetében zöldfelületi tanúsítványt nem kell készíteni.

[9] Az önkormányzat - ugyancsak a megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 101/2025. (III. 21.) számú határozatának Melléklete által dokumentáltan - ezt követően is folytatott megbeszéléseket a beruházás ügyében részben a Városháza épületében, végül a gazdasági társaság székhelyén. A 101/2025. (III. 21.) közgyűlési határozatban pedig azt rögzítette, hogy a közgyűlés a gazdasági társaság1 területén megvalósuló elektrolitgyár beruházásról szóló tájékoztatót megismerte.

[10] A kérelmező egyesület, céljának leírása: „megyei Jogú Város fejlesztése, élhetőbbé tétele és lakói érdekének képviselése a helyi közéletben”.

[11] A kérelmező szervezőként 2025. március 13-án helyi népszavazási kezdeményezést nyújtott be a kérelmezetthez a következő javasolt kérdésben: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a település, helyrajzi számú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”.

[12] A Helyi Választási Iroda vezetője az 1/2025. (III. 18.) HVI határozatával elutasította a népszavazási kezdeményezést, mivel a kérelmező a létesítő okiratát nem csatolta.

[13] A kérelmező ezután 2024. március 24-én (törvényes határidőben), a beadványra, mellékleteire és az aláírásgyűjtő ív mintapéldányára vonatkozó alakiságokat megtartva ismételten benyújtotta a helyi népszavazási kezdeményezést a fenti, javasolt kérdésben.

[14] A kérelmezett a 2025. április 4-én meghozott, iktatószámú határozatával elutasította a kérdést.

[15] Döntésének mind rendelkező részében, mind indokolásában kiemelte: a kérdés a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 39. § (1) bekezdésében foglaltaknak nem felel meg.

[16] A kérelmezett a határozat indokolásában többek között Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) 31. cikkének és az Nsztv. 32. § (1) bekezdésének idézése mellett rögzítette, hogy a helyi önkormányzatokra vonatkozó szabályokat sarkalatos törvényként a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (a továbbiakban: Mötv.) határozza meg, melynek 4. §-a szerint a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak. Az Nsztv. 32. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 31. cikke alapján Magyarországon a helyi önkormányzatok a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében működnek, helyi népszavazást a helyi önkormányzat feladat- és

hatáskörébe tartozó ügyről lehet tartani és helyi népszavazás a helyi önkormányzat képviselő-testületének hatáskörébe tartozó ügyben rendelhető el. Az Nsztv. 39.§-ában foglaltak szerint a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testületnek el kell tudni dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. A javasolt kérdésben szereplő elektrolitgyár beruházás létesítése azonban nem minősül helyi közügynek, e kérdés eldöntése nem tartozik megyei Jogú Város Közgyűlésének a hatáskörébe, a kérdés vonatkozásában döntéshozatali kötelezettség nem terheli, a beruházás végrehajtására befolyása nincs.

[17] A kérelmezett utalt az Alkotmánybíróság 3199/2024. (V. 31.) AB végzésében (a továbbiakban: AB végzés) foglaltakra is, melyben az Alkotmánybíróság a kérelmezetti döntésben idézettek szerint a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750/2024/4. számú végzésének vizsgálata során egyetértett a törvényszék azon érvelésével: jogalkotói egyértelműség hiányában nem hitelesíthető olyan kérdés, amely tekintetében nem lehet megállapítani, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, mely módon érne el a kérdésben meghatározott célt, ezáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható. Az esetleges „nem” szavazatok többsége esetén továbbá az sem egyértelmű, hogy miként, hogyan kell értelmezni a kérdést, ami lényegében azt jelenti, hogy a kezdeményezés ebben a formájában nem ad pontos iránymutatást a népszavazás során hozott döntés végrehajtásának tartalmára.

[18] A kérelmezett kifejtette, hogy ezen érveléssel egyetértve az az álláspontja: a kérelmező által feltett kérdés nem alkalmas arra, hogy a választópolgárok szándékát a döntéshozó hatáskörébe tartozó üggyel egyértelműen azonosítsa, mely megalapozza a kérdésre adott válasznak az Nsztv. 39. §-ában foglalt döntéshozatali kötelezettség meghatározására vonatkozó követelménnyel való ellentétességét.

[19] Minderre tekintettel a kérdés hitelesítése elutasítást (megtagadást) nyert.

A felülvizsgálati kérelem, a védirat, egyéb nyilatkozatok:

[20] A kérelmező felülvizsgálati kérelmében kérte, hogy a bíróság az Nsztv. 41. § (1) bekezdése és 57. § (3) bekezdése alapján a kérelmezett határozatát változtassa meg és a kezdeményezésben szereplő kérdést (tartalmazó aláírásgyűjtő ív mintapéldányát) hitelesítse, továbbá elsődlegesen megyei Jogú Város Választási Irodáját (Jegyzőt), másodlagosan a kérelmezettet 150.000 forint + ÁFA, azaz bruttó 190.500 forint ügyvédi munkadíj mint eljárási költség megfizetésére kötelezze.

[21] Álláspontja szerint a kérelmezett jogszabálysértő módon járt el, továbbá tévesen is mérlegelt az idézett rendelkezések, így az Alaptörvény 31. cikkének (2) bekezdése és 32.

cikke (1) bekezdésének 1) pontja, az Nsztv. 32. §-ának (1) bekezdése, 39. §-ának (1) bekezdése és 41. §-ának (1) bekezdése, az Mötv. 10. §-ának (2) bekezdése és 13. §-a (1) bekezdésének 1. pontja alapján, a kérelmezett jogértelmezése, miszerint a népszavazásra javasolt kérdés nem bocsátható népszavazásra, mert nem minősül helyi közügynek, továbbá annak megfogalmazása nem felel meg az Nsztv. 39. § (1) bekezdésének, téves.

[22] Állította, hogy a kérelmezett határozata érdemi indokolást nem tartalmaz, a 6. oldal első bekezdésében is csak az AB végzésre hivatkozik, amelynek tárgya eltért jelen ügytől. A helyi népszavazási kérdés ugyanis az volt: "Egyetért-e Ön azzal, hogy település1 közigazgatási határain belül elem- és akkumulátorgyártó üzem, elem- és akkumulátor újrahasznosító, elem- és akkumulátor hulladékot feldolgozó üzem működjön?", vagyis ezt a kérdést minősítette a Budapest Környéki Törvényszék 105.Kpk.750.041/2024/4. számú végzése az Alkotmánybíróság által helyeselt módon. Emellett a bíróság értékelése az egyértelműség ellen hatónak tartotta, hogy nem állapítható meg, „ha a népszavazás eredményeképpen kötelezettsége keletkezik az önkormányzatnak, akkor a kérdésben említett üzemtípusok mindegyikének működtetését külön-külön, vagy egy komplex, a felsorolt tevékenységek mindegyikét egyszerre végző, avagy a felsorolt tevékenységek egy részét megvalósító üzem formájában kell-e megvalósítania”. A kérelmező előadása szerint jelen ügyben az elektrolitgyár beruházás létesítése körében nincsenek ilyen kérdések, tehát a kérelmezett rosszhiszeműen és tévesen hivatkozott az AB végzésre, amihez képest a tisztességes eljárásnak megfelelő, érdemi és részletes indokolást nem adott azon megtagadási ok körében, hogy a népszavazásra javasolt kérdés milyen okokból sérti az egyértelműség követelményét.

[23] A kérelmező felhívta a Kaposvári Törvényszék 20.Pk.20.884/2016/2. számú végzését is, mely megváltoztatva a helyi választási bizottság 2016. május 4-én meghozott határozatát és az „Akarja-e Ön, hogy településen1 gumihulladék-feldolgozó üzemet létesítsen a gazdasági társaság2?” kérdést tartalmazó aláírásgyűjtő ívet hitelesítette, értelmezve a jogalkotói egyértelműség követelményét.

[24] Érvelése szerint jelen ügyben megyei Jogú Város Közgyűlése például építési tilalmat és korlátozásokat vezethet be az érintett telkekre a helyi építési szabályzatban (HÉSZ); végső esetben az építési szabályzatában az érintett telkekre “településrendezési szerződés megkötése kötelező” kitélt is szerepeltethet, amiben a beruházó számára olyan feltételeket tud megszabni, amelyek miatt nem lenne már profitorientált a beruházás vagy csak egyszerűen a településképi rendeletben nem engedhetné ilyen gyár létesítését.

[25] A kérelmező kifejtette azt is, hogy a kérelmezett a helyi közügy fogalmát is jogellenesen értelmezte, megsértve az Alaptörvény 31. cikkének (2) bekezdését, 32. cikkének (1) bekezdését, 33. cikkének (1) bekezdését és 34. cikkének (3) bekezdését, valamint az Nsztv. 32. §-át. A helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyek ugyanis a helyi közügyek, melyek körét az Alaptörvény csak példálózóan sorolja fel: a 32. cikke (1) bekezdésének 1) pontja értelmében helyi közügy a helyi önkormányzat törvényben meghatározott további jogköre is. A helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-

testület gyakorolja az Alaptörvény 33. cikkének (1) bekezdése szerint. Kivételes szabály, hogy törvény vagy törvényi felhatalmazáson alapuló kormányrendelet a polgármester, a vármegyei képviselő-testület elnöke, valamint a képviselő-testület hivatalának vezetője vagy ügyintézője számára államigazgatási feladat- és hatáskört is megállapíthat (Alaptörvény 34. cikkének (3) bekezdése). Ezen alaptörvényi szabályozással összhangban rendelkezik az Nsztv. 32. §-ának (1) bekezdése arról, hogy a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

[26] Előadása szerint a népszavazási kérdésben elsőként szereplő település, helyrajzi számú1 ingatlan csatolt tulajdoni lapja alapján is nyilvánvaló, hogy a gazdasági társaság1 tulajdonában lévő terület tulajdoni és építési viszonyainak (például helyi építési szabályzat, településképi rendelet) rendezése tekintetében megyei Jogú Város Önkormányzata rendelkezik hatáskörrel. Az, hogy e kft. valamely feladat ellátásához központi költségvetési támogatást kap, nem szünteti meg az önkormányzati hatáskör helyi közügy jellegét.

[27] Csatolta megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 278/2024. (XI.28.) számú határozatát is a hivatkozott kft. területén megvalósuló fejlesztésről, valamint 101/2025. (III.21.) számú határozatát a gazdasági társaság1 területén megvalósuló elektrolitgyár beruházásról szóló tájékoztatóról. Kiemelte utóbbiból, hogy az az Mötv. 13. § (1) bekezdésére utal, mely a helyi közügyek felsorolását tartalmazza. Hangsúlyozta, hogy a kérelmezett érvelése, miszerint az adott ingatlanokon az elektrolitgyár beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek, jogellenes és téves, ha nem lenne helyi közügy az elektrolitgyár beruházás, akkor a szolnoki közgyűlés sem döntött volna arról. A kérelmező szerint tehát a népszavazásra javasolt kérdés a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügy, ami megfelel az Nsztv.-ben foglalt követelményeknek is.

[28] A kérelmező végül a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű infrastruktúra beruházások és a helyi önkormányzatok – Mötv. 13. §-a (1) bekezdésének 1. pontjában szereplő településfejlesztést és településrendezést érintő – szabályozási feladata közötti összefüggések körében idézte a Budapest Környéki Törvényszék 101.Kpk.720.123/2020/6. számú végzésének indokolását, valamint az abban felhívott, BH2018.10.292 számon közzétett kúriai határozatot.

[29] Felülvizsgálati kérelméhez a hivatkozott két önkormányzati közgyűlési határozat és egy tulajdoni lap mellett a meghatalmazását és az eljárási költségét tanúsító számláját csatolta, mely utóbbi vonatkozásában felülvizsgálati kérelmében a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet (a továbbiakban: IM rendelet) 2. §-ának (1) bekezdésére utalt.

[30] A kérelmező a felülvizsgálati kérelem előterjesztésére nyitva álló határidőben benyújtott felülvizsgálati kérelemben címzett bírósággként a Szolnoki Törvényszéket jelölte meg és vitatta a kérelmezetti határozat azon tájékoztatását is, hogy a Debreceni Törvényszék

járna el a jogorvoslat ügyében. Beadványának egyes mellékleteiről pedig hiányzott a jogi képviselő elektronikus aláírása. A kérelmező a 4. sorszám alatti beadványában pontosította a címzett bíróságot, mellőzte az erre vonatkozó sérelmét és a beadvány mellékletein a hiányzó elektronikus aláírásokat pótolta.

[31] A kérelmező a védíratra tett, 10. sorszám alatti észrevételében előadta, hogy álláspontja szerint a kérelmezett védírata a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 74. § (1) bekezdésére, valamint az Nsztv. 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 224. § (5) bekezdésére tekintettel hatálytalan, mivel jelen nemperes eljárásban az ügyvédi képviselet kötelező és az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (a továbbiakban: Üttv.) 66. § (3) bekezdésének nem felel meg a kamarai jogtanácsosi képviselet, figyelemmel arra, hogy az utóbbi rendelkezésben felsorolt tárgyi/személyi hatályba a kérelmezett Nsztv. szerinti eljárása nem tartozik bele.

[32] Előadta továbbá, hogy saját perköltség igényét 8,5 munkaóra alapján számította fel.

[33] Fenntartotta azon álláspontját, hogy megyei Jogú Város Önkormányzata 101/2025. (III.21.) számú közgyűlési határozatának Mötv. 13. § (1) bekezdésére utalásából a helyi közügy fennállta megállapítható és a kérelmezetti védírat e határozattal szemben fogalmazza meg, hogy az elektrolitgyár beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek.

[34] Kifogásolta, hogy a kérelmezett a számára kedvező módon értelmezi a felülvizsgálati kérelemben is hivatkozott határozatokat.

[35] Álláspontja szerint a kérelmezett nemzetgazdasági hivatkozása irreleváns, mivel az Nsztv. 60. § (1)-(2) bekezdései egy jövőbeli önkormányzati rendeletre keletkeztetnek kötelezettséget, míg a Korm. rendelet 4/G. § (3) bekezdése a múltbeli változtatási, telekalakítási és építési tilalmakra vonatkozik. Előadása szerint a magyar építészettről szóló 2023. évi C. törvény (a továbbiakban: Méptv.) 22. § (2) bekezdésének b) pontja szerinti önkormányzati feladatellátás, a Méptv. 84. § (1) bekezdésének a), f), g), i), j) és k) pontjaiban szereplő, településrendezési feladatok megvalósulását biztosító sajátos jogintézmények, továbbá a Méptv. 92. § (1) bekezdése szerinti településrendezési szerződés útján a helyi népszavazásból eredő döntési kötelezettségek teljesíthetők, figyelemmel arra is, hogy a Korm. rendelet 4/G. § (3) bekezdése csak a Méptv. 84. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti telekalakítási, építési, változtatási tilalomra utalt, ám arra is csupán múlt időben.

[36] A kérelmező a személyes illetékmertessége körében csatolta a kérelmező elnökének nyilatkozatát, mely nyilatkozat egy papír alapú okiratról készített egyszerű másolat volt.

[37] A kérelmezett védiratában a felülvizsgálati kérelem elutasítását, a kérelmezett határozatának helybenhagyását és a kérelmező eljárási költségben marasztalását kérte. A Magyarország központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 69. §-ának § (4) bekezdése, az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény 36. §-ának (8) bekezdése, valamint az IM rendelet 3. § (2)-(3) bekezdései alapján 17.500 forint jogtanácsosi munkadíjban jelölte az eljárási költség igényét.

[38] Álláspontja szerint határozata az érdemi indokolást tartalmazza, melynek alátámasztására idézte döntésének indokolását.

[39] Az Mötv. 10. §-ának (1)-(2) bekezdéseit és 4. §-át idézve előadta, hogy az - alapvetően a lakossági közszolgáltatáshoz, valamint az önkormányzati szervek és a lakosság közötti együttműködés feltételeihez kapcsolódó – önkormányzati közfeladatellátás eredete kétirányú. Vannak magasabb közigazgatási szintről delegált, törvény által meghatározott kötelező önkormányzati feladatok, és vannak olyan, központi szabályozás által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok tekintetében önkormányzati akaratból önként vállalható feladatok, melyeknek biztosítását a kötelező feladatok veszélyeztetése nélkül felvállalhatja, ha azokat jogszabály nem utalja más szerv kizárólagos hatáskörébe, a feladatvállalás továbbá nem ellentétes jogszabállyal. Az önkéntes önkormányzati feladatvállalás olyan konkrét, aktív, tevőleges többlet cselekvést megalapozó döntés lehet, melynek érzékelhető hatása van az önkormányzat hatóterületén, a tájékozódás, véleménynyilvánítás viszont passzív megnyilvánulás, nem feladatvállalás. Önként vállalt közfeladatról a képviselő-testület jogosult rendelkezni, rendeletalkotással. Mind a kötelezően végzendő, mind az önként vállalt önkormányzati feladatot tehát csak jogszabály keletkeztethet és végrehajtását csak a hatályos jogrendszer keretei között lehet végezni. A feladatvállalás pedig nem keretek nélküli.

[40] A kérelmezett szerint az Mötv. 13.§-ának (1) bekezdése csak egy példálózó és keret jellegű felsorolás, mely nem jelenti azt, hogy az önkormányzat korlátlan hatáskörrel rendelkezik a feladatok tekintetében. A város fejlesztése nem kizárólagosan önkormányzati beruházások keretében történik, ahogyan a népszavazási kérelemmel érintett fejlesztés sem önkormányzati fejlesztés, nem önkormányzati tulajdonú ingatlanon és nem önkormányzati eszközökkel tervezett a megvalósítása. Az önkormányzatnak a beruházásra hatása nincs, arról a közgyűlés is csupán tájékozódni tudott, illetve kötőerővel nem bíró véleményét fejezhette ki. A kérelmező által a helyi közügy létének igazolására csatolt 101/2025. (III. 21.) számú határozat is ezt támasztja alá a kérelmezett szerint, mely határozat tartalma mindösszesen annyi, hogy megyei Jogú Város Közgyűlése a gazdasági társaságl területén megvalósuló elektrolitgyár beruházásról szóló tájékoztatót megismerte.

[41] A kérelmezett előadása értelmében a helyi önkormányzat nem vállalhatott és határozattal vagy rendeletalkotással önként vállalt feladatként sem rendelkezhetett az érintett beruházáshoz kapcsolódó feladatvállalásról. Ezzel összefüggésben hivatkozott a

Korm.rendelet 2. mellékletének 136. sorára, 4/G. §-ának (1)-(4) bekezdéseire és 158. §-ára. Kifejtette, hogy a település, helyrajzi számú ingatlanokon történő ipari park kialakítása és beszállítói terület létrehozása beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházásként szerepel a jogszabályban, a kiemelt jelentőségű ügyekben a koordinációs feladatokat a vármegyei Kormányhivatalt vezető főispán látja el, a Korm. rendelet 4/G. §-a továbbá a beruházásra egyedi szabályokat állapított meg, (3) bekezdésében kifejezetten rögzítette, hogy a beruházással érintett ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó. A kérelmezett szerint az érintett területekre konkrétan vonatkozó, Korm. rendeletben írt szabályozástól eltérő önkormányzati szabályozás a magyar jogalkotás szabályaival ellentétes lenne, az az önkormányzat képviselő-testülete által nem hozható meg. Emellett a kérelmező által írt, kifejezetten egy gyárra, egy beruházóra megállapított különösen terhelő, illetve tiltó, megfelelő indok nélküli építési korlátozások bevezetése, feltételek megállapítása joggal vetné fel a közigazgatási hatalomgyakorlással való visszaélés, diszkrimináció lehetőségét a kérelmezett álláspontja szerint.

[42] Hangsúlyozta azt is, hogy az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 39. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság döntése, - e törvény eltérő rendelkezése hiányában -, mindenkire nézve kötelező. Határozatában az AB végzés indokolását magáévá tette, arra sajátjaként hivatkozott, amikor döntésében ismertetette azt, hogy a jogalkotói értelműség hiányában nem hitelesíthető olyan kérdés, amely tekintetében nem lehet megállapítani, hogy az eredményes és érvényes népszavazás következményeként az önkormányzat milyen intézkedések, lépések megtételére köteles, mely módon érne el a kérdésben meghatározott célt, ezáltal a helyi jogalkotó cselekvési iránya, illetve annak lehetséges tartalma nem azonosítható.

[43] Állította, hogy a népszavazásra javasolt kérdés megválaszolásának a tervezett beruházásra hatása nincs, a közgyűlés döntéshozatalának iránya és tartalma nem azonosítható a válaszadásból, ezáltal határozata jogszerű volt az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint.

[44] A kérelmező által az AB végzésből kiemelt, üzemtípusra utaló rész kapcsán idézte az AB végzésben rögzített, népszavazásra javasolt kérdést és saját határozatának AB végzésre hivatkozó részét. Álláspontja szerint a kérelmező az egyértelműség követelményét helytelenül értelmezi, mert a követelmény nem abból a tényből ered, hogy a kérdés felsorolja-e valamennyi létesíthető üzemtípust, hanem abból, hogy a kérdés alapján lefolytatott eredményes és érvényes népszavazás következményeként az Nsztv. 39. § -ának megfelelően a képviselő-testület el tudja-e dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles. E körben emelte ki határozata az AB végzését, a kérelmező által kiemelt szövegrész pedig irreleváns.

[45] A kérelmezett szerint a kérelmező által felhívott, a Kaposvári Törvényszék 20.Pk.20.884/2016/2. számú végzése által megítélt helyzet eltért jelen ügytől, analógia nem alkalmazható, mivel ott az önkormányzat és a beruházó között polgári jogi jogviszony állt fenn, ingatlan adásvétel valósult meg, szerződéses feltételként 2 éves, az önkormányzat eladó

által meghatározott beépítési kötelezettséggel. A népszavazási kérdés vizsgálata során tehát behatárolható volt a kaposvári önkormányzat döntési jogköre polgári jogviszony alanyaként, melyre a népszavazási döntésnek érdemi hatása lehetett. megyei Jogú Város Önkormányzata azonban a jelen ügyben megfogalmazott kérdés szerinti ingatlanoknak nem tulajdonosa, a gazdasági társaság1-ben tulajdonrésze nincs, irányítási jogköre nincs, a beruházásban nem vesz részt.

[46] A kérelmezett védiratában észrevételezte azt is, hogy a kérelmező alaptalanul vitatta a határozat Debreceni Törvényszéket megjelölő jogorvoslati tájékoztatását és a felülvizsgálati kérelemre előírt határidőben a helyes címzett bíróságot sem jelölte meg. Kifogásolta továbbá, hogy a kérelmező a felülvizsgálati kérelmének egyes mellékleteit nem oldalhű másolatban, elektronikus okirati formába alakítottan nyújtotta be.

[47] Észrevételezte a kérelmező által előterjesztett perköltség igényt is, utalva arra, hogy az a Pp. 81. § (2) bekezdésének nem felel meg, mert a meghatalmazás és a számla csupán az ellátandó tevékenység tényét igazolja, a költség konkrét tartalmáról nem ad információt, az IM rendelet 3. §-ának megfelelően pedig a teljesítéshez szükséges ügyvédi órák számát sem jelöli. Álláspontja az volt, hogy a felszámított díj túlzó is, mivel a jogszabály szerinti óradíj 17.500 forint, így indokolt a költségigény mérséklése a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény 6:98. §-a szerinti feltűnő értékaránytalanságra is tekintettel. Kérte figyelembe venni azt is, hogy a kérelmezett önálló költségvetéssel nem rendelkező választási szerv, az Nsztv. 82. §-a szerint a helyi népszavazással összefüggő feladatai végrehajtásának költségeit, valamint a választási szervek tevékenységével összefüggő egyéb költségeket a helyi önkormányzat költségvetéséből kell biztosítani, mely utóbbi az eljárásban nem vesz részt, arra befolyással nem rendelkezik.

A felülvizsgálati kérelemről hozott érdemi rendelkezés tartalma és a jogi indokolás:

[48] A bíróság legelőször a kérelmezett bíróság megjelölésével összefüggő észrevétele kapcsán rámutat arra, hogy való igaz: az Nsztv. 57. §-ának (1) bekezdése szerint a helyi választási bizottságnak a kérdés hitelesítésével kapcsolatos döntése elleni felülvizsgálati kérelmet a törvényszékhez címezve kell benyújtani a kérelmezetthez úgy, hogy az a határozat közzétételét követő tizenöt napon belül megérkezzen a helyi választási bizottsághoz. Emellett a bíróság az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján felhívott, a Ve. 228. §-ának (2) bekezdése és 229. §-ának (1) bekezdése értelmében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) rendelkezései szerint, (közigazgatási) nemperes eljárásban határoz a felülvizsgálati kérelemről. Ezen eljárástípus pedig azt is magával hozza, hogy a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 21. §-ának (4) és (6) bekezdései, az Nsztv. 57. §-ának (3) bekezdése, a Kp. 151. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Kp. 12. §-ának (1) bekezdése és 13. §-a (1) bekezdésének e) pontja, továbbá a bíróságok elnevezéséről, székhelyéről és illetékességi területének meghatározásáról szóló 2010. évi CLXXXIV. törvény 3/A. §-a és 4. melléklete 3. pontjának 3.2. alpontja alapján a Debreceni Törvényszék jelölendő meg címzett törvényszékként, nem a Szolnoki Törvényszék. Közigazgatási kollégiummal rendelkező törvényszékként, továbbá azért, mert a

sérelmezett közigazgatási cselekményt az illetékességi területén valósították meg, a Debreceni Törvényszék hatáskörébe és illetékessége alá tartozott ez a konkrét jogorvoslati ügy, közigazgatási nemperes eljárás.

[49] A jogszabályok azonban nem fűznek ahhoz külön jogkövetkezményt, ha a kérelmező a címzett bíróságot az eredeti, határidőben előterjesztett felülvizsgálati kérelmében helytelenül jelöli meg. Az Nsztv. ugyanis a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításának eseteit nem szabályozza. A tévesen megjelölt bíróság tényét az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 231. §-ának érdemi vizsgálat nélküli elutasításról rendelkező (1)-(2) bekezdései sem rögzítik érdemi elbírálást kizáró okként. A Kp. 151. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Kp. 48. §-ának (1) bekezdése úgyszintén nem.

[50] A Kp. 151. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Kp. 40. §-ának (1) bekezdése értelmében a kérelmezett feladata az, hogy a felülvizsgálati kérelmet és az iratokat a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező bírósághoz továbbítsa, bármilyen bíróságot jelöl meg a kérelmező. Ha pedig azt oda továbbította, ahogyan azt a kérelmezett jelen ügyben tette, a Kp. 47. §-ának (1) bekezdése alapján áttételnek sincs helye.

[51] A felülvizsgálati kérelem előterjesztési idején belüli, téves bíróság-megjelölés így nem minősült az érdemi elbírálás akadályának.

[52] Annak sem volt törvényes gátja, hogy a kérelmező a címzett bíróság tekintetében pontosítsa a felülvizsgálati kérelmét, akár a felülvizsgálati kérelem előterjesztési határidején túl, melyet megtett a 4. sorszám alatti beadványában. Ahogyan a Kp. 151. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Kp. 43. §-a alapján azt is megtehetette, hogy az eredeti felülvizsgálati kérelméből azon jogsérelmét már ne tartsa fenn, ami a kérelmezetti határozat jogorvoslati tájékoztatásában helyesen szereplő, a hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Debreceni Törvényszék megjelölését érintette.

[53] Az Nsztv., a Ve. és a Kp. azt az esetet sem tartalmazza érdemi felülvizsgálatot kizáró okként, ha maga a felülvizsgálati kérelem az elektronikus okiratra előírt alakisági követelményeknek megfelel, de a kérelem némelyik mellékletéről hiányzik az a dokumentumhitelesítés, amely az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 223. § (1) bekezdésének utolsó mondata alapján előírt oldalhú másolat elektronikus okirattá alakításhoz szükséges. A pusztán az adott mellékleteket érintő hatálytalanság kérelmezői orvoslása (4. sorszám alatti beadvány) a jogszabályok alapján ugyancsak nem volt tiltott.

[54] Mindezek alapján a bíróság a felülvizsgálati kérelmet érdemben vizsgálta, valamennyi mellékletére kiterjedően.

[55] A kérelmező azon kifogására, hogy a kérelmezettet képviselő kamarai jogtanácsos meghatalmazása érvénytelen, így a Pp. 74. § (1) bekezdése alapján, a Ve. 224. § (5) bekezdésében előírt kötelező jogi képviseletre tekintettel a védírat hatálytalan, a bíróság rámutat arra, hogy az Üttv. 66. § (3) bekezdése arról rendelkezik: a helyi önkormányzat polgármesteri hivatalának, a közös önkormányzati hivatalnak, a vármegyei önkormányzat hivatalának, a képviselő-testület szervének, valamint a nemzetiségi önkormányzat hivatalának, illetve szervének kamarai jogtanácsosa, az adott helyi önkormányzat, annak képviselő-testülete, közgyűlése, szerve, továbbá az adott nemzetiségi önkormányzat, annak szerve, valamint a helyi önkormányzattal, illetve a nemzetiségi önkormányzattal fenntartói viszonyban álló szerv számára, a szerv feladat- és hatáskörét érintő ügyben ügyvédi tevékenységet folytathat.

[56] Az Üttv. nem adja meg annak fogalmát, hogy mit ért fenntartói jogviszony alatt. Az Nsztv. 82. §-a pedig egyértelműen arról rendelkezik, hogy a választási szervek tevékenységével összefüggő költségeket a helyi önkormányzat költségvetése biztosítja. E szabály az Üttv. eltérő rendelkezése hiányában a választási szerv és a helyi önkormányzat közötti fenntartói jogviszonyként is értelmezhető a meghatalmazás adhatósága szempontjából. A bíróság ezért nem látta érvénytelennek a kérelmezettet képviselő kamarai jogtanácsos meghatalmazását, a helyi önkormányzat kamarai jogtanácsosa a választási szerv feladat- és hatáskörét érintő ügyben elláthatta a jogi képviseletet.

[57] A bíróság az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 228. §-ának (2) bekezdése és 229. §-ának (2) bekezdése értelmében a Kp. szabályainak alkalmazásával, nemperes eljárásban, három hivatásos bíróból álló tanácsban dönt, az Nsztv. 57. §-a (3) bekezdésének első mondata alapján harminc napon belül bírálja el a felülvizsgálati kérelmet.

[58] A bíróság az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 231. §-ának (4) bekezdése szerint a sérelmezett határozatot, valamint az azt megelőző eljárást megvizsgálja, az Nsztv. 57. §-a (3) bekezdésének második mondata alapján pedig a helyi választási bizottság határozatát helybenhagyja, vagy azt megváltoztatja; döntése ellen további jogorvoslatnak helye nincs.

[59] Az Nsztv. 1. §-ának (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Ve. 228. §-ának (2) bekezdése által felhívott Kp. 151. §-ának (4) bekezdése szerint a bíróság a kérelemről ítélet hatályú végzésben határoz, amelyre az ítéletre vonatkozó szabályokat kell alkalmazni.

[60] A kérelmező felülvizsgálati kérelme alaptalan, a következők szerint.

[61] A kérelmező álláspontjával szemben a kérelmezett határozata tartalmazott érdemi indokolást, amelyet jelen végzés a tényállási részében ismertetett. A kérelmező is meg tudta fogalmazni érvelését a határozat indokai ellen a jogorvoslati kérelmében. Emellett a kérelmezett döntése, bár valóban idézte az AB végzésben foglaltakat, az idézeteket a saját álláspontjává is tette, tehát az idézettekkel (részben) egyező indokolást adott a kérdés hitelesítésének egyik megtagadási oka, a jogalkotói egyértelműség körében.

[62] A jelen nemperes eljárással érintett határozat, bár az Nsztv 39. § (1) bekezdését tette a megtagadás kiemelt indokának, abban is állást foglalt, hogy a népszavazásra javasolt kérdésben szereplő beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek. A bíróság ezért ezzel az indokkal is foglalkozott.

[63] Az Alaptörvény 31. cikkének (1) bekezdése szerint Magyarországon a helyi közügyek intézése és a helyi közhatalom gyakorlása érdekében helyi önkormányzatok működnek.

[64] Az Alaptörvény 33. cikkének (1) bekezdése megfogalmazza, hogy a helyi önkormányzat feladat- és hatásköreit a képviselő-testület gyakorolja.

[65] Az Alaptörvény 31. cikkének (2) bekezdése rögzíti: a helyi önkormányzat feladat- és hatáskörébe tartozó ügyről törvényben meghatározottak szerint helyi népszavazást lehet tartani.

[66] Ez a törvény az Nsztv., mely jogszabály 32. §-ának (1) bekezdése szerint a helyi önkormányzat képviselő-testülete helyi népszavazást rendelhet el a képviselő-testület hatáskörébe tartozó ügyben.

[67] Az előbb felhívott szabályok értelmében helyi népszavazást tartani a helyi önkormányzatot a helyi közügyek intézése körében megillető/terhelő – a képviselő-testület által gyakorolt - feladat- és hatáskörbe tartozó ügyben lehet.

[68] Az Alaptörvény nem adja meg a helyi közügyek fogalmát, csupán feladat- és hatáskörökről rendelkezik, amikor 32. cikkének (1) bekezdésében megfogalmazza, hogy a helyi önkormányzat a helyi közügyek intézése körében törvény keretei között

- a) rendeletet alkot;
- b) határozatot hoz;
- c) önállóan igazgat;
- d) meghatározza szervezeti és működési rendjét;
- e) gyakorolja az önkormányzati tulajdon tekintetében a tulajdonost megillető jogokat;

- f) meghatározza költségvetését, annak alapján önállóan gazdálkodik;
- g) e célra felhasználható vagyonával és bevételeivel kötelező feladatai ellátásának veszélyeztetése nélkül vállalkozást folytathat;
- h) dönt a helyi adók fajtájáról és mértékéről;
- i) önkormányzati jelképeket alkothat, helyi kitüntetések és elismerő címeket alapíthat;
- j) a feladat- és hatáskörrel rendelkező szervtől tájékoztatást kérhet, döntést kezdeményezhet, véleményt nyilváníthat;
- k) szabadon társulhat más helyi önkormányzattal, érdek-képviselési szövetséget hozhat létre, feladat- és hatáskörében együttműködhet más országok helyi önkormányzatával, és tagja lehet nemzetközi önkormányzati szervezetnek;
- l) törvényben meghatározott további feladat- és hatásköröket gyakorol.

[69] Arra a kérelmező helyesen utalt, hogy az előző felsorolás nem zárt, a rendelkezés és annak utolsó pontja rámutat arra, hogy az Alaptörvény nem zárja le sem a helyi közügy fogalmát, sem az annak intézését biztosító hatásköröket, mivel további törvények kiegészíthetik azokat. A kérelmezett viszont helytállóan érvelt azzal, hogy önmagában a helyi közügyek vagy a feladat- és hatáskörök megjelölése, esetlegesen az önként vállalható feladatok lehetősége még nem jelenti azt, hogy a helyi önkormányzat az adott körben mindenfajta döntést meghozhat.

[70] Eleve korlátozza a helyi közügyek intézését az Alaptörvény 32. cikkének (1) bekezdése, amikor az ott felsorolt hatáskörök tekintetében rögzíti, hogy azokat a helyi önkormányzat helyi közügyek intézése körében és törvény keretei között gyakorolja.

[71] Az Alaptörvény a 32. cikkének (2) bekezdésében megfogalmazza azt is, hogy a helyi önkormányzatok milyen tárgykörben alkothatnak rendeletet, így feladatkörükben eljárva törvény által nem szabályozott helyi társadalmi viszonyok rendezésére (eredeti jogalkotói hatáskör), illetve törvényben kapott felhatalmazás alapján (származékos jogalkotói hatáskör).

[72] A 32. cikk (3) bekezdése pedig azt a követelményt is kinyilvánítja, hogy az önkormányzati rendelet más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

[73] Akár kötelező, akár önként vállalt feladatokról legyen tehát szó, azt a helyi közügy jelleg mellett a magasabb szintű jogszabályok is behatárolják.

[74] Az Mötv. sem mindenre hatalmazza fel a helyi önkormányzatokat a törvényben felsorolt helyi közügyek esetén.

[75] Az Mötv. 4. §-a szerint a helyi közügyek alapvetően a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátásához, valamint a helyi önkormányzás és a lakossággal való együttműködés szervezeti, személyi és anyagi feltételeinek megteremtéséhez kapcsolódnak.

[76] Az Mötv. 10. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a helyi önkormányzat ellátja a törvényben meghatározott kötelező és az általa önként vállalt feladat- és hatásköröket.

[77] Az Mötv. 13. § (1) bekezdése alapján a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladat például az 1. pontba sorolt településfejlesztés, településrendezés.

[78] Az Mötv. 13. § (2) bekezdése kimondja, hogy törvény a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó más helyi önkormányzati feladatot is megállapíthat.

[79] Az Mötv. 14. § (1) bekezdése pedig megfogalmazza, hogy az Mötv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott feladatok ellátásának részletes szabályait, ha e törvény másként nem rendelkezik, jogszabályok tartalmazzák.

[80] Az Mötv. 10. § (2) bekezdése szerint a helyi önkormányzat – a helyi képviselő-testület vagy a helyi népszavazás döntésével – önként vállalhatja minden olyan helyi közügy önálló megoldását, amelyet jogszabály nem utal más szerv kizárólagos hatáskörébe. Az önként vállalt helyi közügyekben az önkormányzat mindent megtehet, ami jogszabállyal nem ellentétes. Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.

[81] Az Mötv. idézett rendelkezései alapján megállapítható, hogy bár a kérelmező által kiemelt „településfejlesztés, településrendezés” valóban szerepel a helyi közügyek körében ellátandó feladatok - nem kimerítő - felsorolásában, az Mötv. 13. § (1) bekezdésének felsorolása nem jelent teljeskörű feladat- és hatáskör-telepítést.

[82] Az Mötv. 14. § (1) bekezdése ugyanis lényegében további (ágazati) jogszabályokra bízta azt, hogy a feladatellátás részletes szabályai, vagy akár az állam és az önkormányzatok közötti feladatmegosztás meghatározást nyerjenek.

[83] Ugyanígy az Mötv. 10. § (2) bekezdése az önként vállalt helyi közügyként megoldandó feladatokat is ahhoz köti, hogy jogszabály ne utalja azt más szerv kizárólagos hatáskörébe és az önkormányzat ne jogszabállyal ellentétesen oldja meg azt.

[84] A településrendezés, az építésügy tipikusan az a terület, amelyen állami és helyi önkormányzati feladatok is lehetnek.

[85] A Méptv. 22. § (1) bekezdése ugyan a helyi önkormányzatok feladatává teszi, hogy – az Mötv.-ben meghatározott településfejlesztési és településrendezési feladat részeként – meghatározzák a helyi településrendezési és építési követelményeket, a településképi követelményeket és azok érvényesítésének eszközeit, továbbá a § (2) bekezdése szerint e feladat körében a képviselő-testületek

a) településfejlesztési tervet, kézikönyvet és helyi építési szabályzatot fogadnak el, meghatározzák a helyi értékvédelem tárgyait és helyi szabályait, gondoskodnak azok szükséges módosításáról, valamint a helyi építészeti örökség elemeit védetté nyilvánítják vagy védettségüket megszüntetik,

b) településképi véleményezési vagy bejelentési eljárásban érvényesítik a településképi követelményeket, valamint a követelmények nem teljesítése esetén kötelezést és bírságot állapítanak meg, továbbá

c) törvényben meghatározott módon a helyi jogszabályi követelmények építési tevékenységek során való érvényesítése érdekében önkormányzati főépítésszt alkalmaznak és helyi építészeti tervtanácsot működtetnek,

ám e szabályok, azon belül a Méptv. 22. §-a (2) bekezdésének kérelmező által kiemelt b) pontja sem jelentik a helyi önkormányzat kizárólagos, keret nélküli feladatellátását és hatáskörét a településfejlesztési és településrendezési területen.

[86] A Méptv. eleve meghatározza, hogy a Méptv. 22. §-a (2) bekezdésének kérelmező által kiemelt b) pontja szerinti településképi véleményezési vagy bejelentési eljárás, településképi-érvényesítés milyen eljárásokat, eszközöket takar:

„Méptv. 97. § [Településképi-érvényesítési eszközök]

(1) A településképi követelmények alkalmazását önkormányzati településképi-érvényesítési eszközök segítik elő.

(2) A településképi védelme érdekében az önkormányzat

a) tájékoztatást ad és szakmai konzultációt biztosít a településképi követelményekről, ennek keretében javaslatot tehet a településképi követelmények érvényesítésének módjára,

b) kormányrendeletben meghatározott esetben az építésügyi hatósági engedélyezési eljárást megelőzően településképi véleményt adhat az építésügyi hatósági engedélykérelemhez (a továbbiakban: településképi véleményezési eljárás),

c) településképi bejelentési eljárást

ca) folytathat le az építésügyi hatósági engedélyhez, egyszerű bejelentéshez, örökségvédelmi engedélyhez vagy örökségvédelmi bejelentéshez nem kötött építési tevékenységek megkezdését megelőzően – ideértve a háztartási méretű kiserőművek (napelemek),

klimaberendezések, elektromos és egyéb gépészeti berendezések épületeken való elhelyezését is –,

cb) folytat le az építésügyi hatósági engedélyhez nem kötött rendeltetésmódosítás vagy a rendeltetési egységek számának megváltozását jelentő rendeltetésváltozás (a továbbiakban együtt: rendeltetésváltozás) esetén – ide nem értve az egyes kereskedelmi építményekkel összefüggő rendeltetésváltozást –,

d) településképi kötelezést adhat ki és településképi-védelmi bírságot szabhat ki,

e) a kötelezésben foglaltak nem teljesítése esetén ismételten településképi-védelmi bírságot szab ki, vagy a kötelezést tartalmazó döntés végrehajtását foganatosítja, amely során a meghatározott cselekményt a kötelezett költségére és veszélyére elvégzi vagy mással elvégezteti, együtt a kötelezettet a felmerülő költség megfizetésére kötelezi.

(3) A szakmai konzultációt a települési önkormányzat a helyi építési szabályzatában kötelezővé teheti azzal, hogy annak helye van az épületek egyszerű bejelentési eljárásának megkezdése előtt is, és ebben az esetben a szakmai konzultációról készült jegyzőkönyv az egyszerű bejelentés mellékletét képezi.

(4) A (2) bekezdés szerinti településképi-érvényesítési eszközök alkalmazásának általános szabályait kormányrendelet, részletes szabályait az egyes önkormányzatok helyi építési szabályzata tartalmazza.

98. § [A településképi véleményezési eljárás]

(1) A helyi önkormányzat településképi véleményezési eljárásban – a megkeresés beérkezésétől számított 15 napon belül, a településképi követelmények teljesítésével kapcsolatban – véleményt adhat kormányrendeletben meghatározott építésügyi hatósági engedély iránti kérelemhez.

(2) Az önkormányzat az (1) bekezdés szerinti véleményének kialakításához köteles kikérni a helyi építészeti-műszaki tervtanács – vagy ha a településen a 63. § (1) bekezdése szerint nem működik helyi építészeti tervtanács, az önkormányzati főépítész – szakmai véleményét. A tervtanács eljárása és a főépítész szakmai előkészítése beszámít az (1) bekezdés szerinti eljárási határidőbe.

(3) Ha az önkormányzat az (1) bekezdésben foglalt határidőn belül nem nyilvánít véleményt, azt támogató véleménynek kell tekinteni.

(4) Ha a kérelmező az önkormányzat véleményével, jogszabálysértésre hivatkozással nem ért egyet, az építésügyi hatósági engedély iránti kérelem benyújtása előtt, a vélemény közlésétől számított 15 napon belül az ügyfél kifogással élhet. Ha a településképi vélemény az önkormányzati főépítész szakmai véleményét tartalmazza, a kifogást az állami főépítészhez, ha a helyi építészeti tervtanács szakmai véleményét tartalmazza, a kifogást a területi építészeti tervtanácshoz kell benyújtani.

(5) Amennyiben a településképi vélemény a jogszabályban foglaltakkal ellentétes, annak egyedi ügyben való alkalmazását az állami főépítész vagy a területi építészeti tervtanács a kifogás benyújtásától számított 30 napon belül meghozott döntésével kizárhatja.

(6) Az állami főépítész és a területi építészeti tervtanács feladatkörébe tartozó, jogszabályon alapuló véleménye köti az építésügyi hatóságot.

99. § [A településképi bejelentési eljárás]

(1) A települési önkormányzat köteles településképi bejelentési eljárást lefolytatni a 97. § (2) bekezdés c) pont cb) alpontjában foglalt esetekben, valamint – ha a helyi építési szabályzatban így rendelkezik – településképi bejelentési eljárást folytat le a 97. § (2) bekezdés c) pont ca) alpontjában foglalt esetben.

(2) A településképi bejelentési eljárást az ügyfél bejelentés formájában az illetékes önkormányzatnál kezdeményezi. A bejelentett tevékenység a bejelentés alapján megkezdhető, ha ahhoz hatósági engedély vagy egyszerű bejelentés nem szükséges, és az önkormányzat a tevékenység végzését a bejelentést követő 15 napon belül tudomásul vette és nem tiltja meg.

(3) Az önkormányzat a (2) bekezdés szerinti álláspontjának kialakításához köteles kikérni az önkormányzati főépítész szakmai véleményét.

100. § [A településképi kötelezés és a településképi-védelmi bírság]

(1) Ha az ingatlant érintően

a) a településképi követelményeket, rendeltetésváltozás esetén a helyi építési szabályzatnak a megvalósítható, vagy a tiltott rendeltetésekre vonatkozó szabályait megsértették,

b) az önkormányzat által elrendelt szakmai konzultáció, településképi véleményezési vagy településképi bejelentési eljárás lefolytatása nélkül vagy a konzultációról készült jegyzőkönyv megállapításától, az önkormányzati véleménytől, bejelentéstől eltérően kezdték meg az ilyen eljárás lefolytatásához kötött tevékenységet,

az önkormányzat figyelmeztetést tartalmazó döntésében felhívja az ingatlantulajdonos figyelmét a jogszabálysértésre és megfelelő határidőt biztosít a jogszabálysértés megszüntetésére.

(2) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén, az önkormányzat településképi kötelezés formájában – önkormányzati hatósági döntéssel – az ingatlan tulajdonosát az előírások betartására kötelezi, egyidejűleg – ha a helyi építési szabályzat lehetőséget biztosít településképi-védelmi bírság kiszabására – az ingatlantulajdonost településképi-védelmi bírság megfizetésére is kötelezi. A településképi-védelmi bírság közigazgatási bírságnak minősül, amelynek összege legalább 200 000 forint, legfeljebb 2 000 000 forint. Ha a jogsértő állapotot határidőre nem szüntetik meg, a településképi-védelmi bírság ismételten kiszabható.

(3) Az (1) bekezdés szerinti határidő eredménytelen eltelte esetén helyszíni bírság is alkalmazható.

(4) A településképi-védelmi bírság az önkormányzat bevételeit képezi.”

[87] Ezen szabályok értelmében az önkormányzatok településképi-érvényesítési eszközeinek köre korlátozott.

[88] Egyik részük csupán konzultáció biztosítását (és nem döntést) tartalmaz és a helyi önkormányzat azt kötelezővé legfeljebb épületek egyszerű bejelentési eljárásának megkezdése előtti szakaszára írhatja elő, de nem építési engedély-köteles eljárásokra. A településképi véleményezési eljárás is csak kormányrendeletben meghatározott esetben része a nem az önkormányzat hatáskörébe tartozó építési engedélyezési eljárásoknak, a településképi bejelentési eljárás pedig a nem építési engedélyhez kötött építési tevékenységek eljárása, amely nyilvánvalóan nem gyárépületekre vonatkozik. A településképi kötelezés vagy bírság is részben ezen jogintézményekhez kapcsolódik.

[89] A kérelmező egyebekben nem fejtette ki, hogy konkrétan az adott Ipari Park vagy az azt magába foglaló tágabb terület, külterületi rész milyen jellegzetes, értékes, illetve

hagyományt őrző építészeti arculattal és szerkezettel bír, amelynek építészeti, táji érték- vagy örökségvédelmi megőrzése vagy kialakítása településképi követelmények rendeleti megfogalmazására adhat alapot.

[90] A helyi önkormányzatok településképi-értékesítési eszközeire utalás (Méptv. 22. §-a (2) bekezdésének b) pontja és 84. § (1) bekezdésének g) pontja) mindezek miatt alaptalan volt.

[91] A Méptv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint az építészettel, az építésgazdasággal és a műemlékvédelemmel összefüggő jogalkotási, igazgatási és hatósági feladatellátás biztosítása az állam feladata is.

[92] A Méptv. 18. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint a Kormány az építésügy és a műemlékvédelem központi feladatainak ellátása körében gondoskodik többek között az épített környezet védelmét és alakítását biztosító – a nemzetközi előírásokkal összhangban álló – kormányrendeletek elfogadásáról és felülvizsgálatáról.

[93] A Méptv. 225. §-ának (1) bekezdése felhatalmazza a Kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg többek között (1-2. pontok) a településrendezéssel kapcsolatos általános szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, az építményekkel kapcsolatos általános szakmai követelményeket és az azoktól való eltérés lehetőségét, valamint a tervezési program tartalmi követelményeit és azok részletes szakmai szabályait.

[94] Utóbbi felhatalmazás alapján készült jogszabály a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló, 2025. január 1-jével hatályba lépő 280/2024. (IX. 30.) Korm. rendelet (TÉK.), melynek 135-136. §-ai 2027. június 30-áig még az OTÉK bizonyos fejezeteinek és mellékleteinek alkalmazását rendelik a helyi önkormányzati szabályozók kialakításakor. A helyi önkormányzatok tehát eleve egy magasabb szintű jogszabályhoz igazodva, eltérést engedő szabályai alapján alkotják meg helyi településrendezési szabályozóik nagy részét.

[95] A Méptv. 225. §-ának (2) bekezdése arra is felhatalmazza a Kormányt, hogy rendeletben állapítsa meg

a) a kiemelt jelentőségű ügyek körét, a kiemelt beruházások körét, a kiemelt beruházás helyszínét és közvetlen környezetét, valamint az építési tevékenységgel érintett telek közvetlen környezetébe tartozó, az építési tevékenység költséghatékony elvégzéséhez szükséges közterület díjmentes használatának feltétlenül szükséges időtartamát,

b) a kiemelt jelentőségű ügyben eljáró hatóság vagy hatóságok kijelölését,

c) a kiemelt jelentőségű ügyben a főispán feladatkörét, a koordináció részletes eljárási szabályait,

- d) valamennyi kiemelt beruházás esetén a megvalósításával összefüggő, az általánostól eltérő területrendezési követelményeket, eltérő településrendezési, építési, településképi és telekalakítási követelményeket, eltérő örökségvédelmi, helyi védelemre és helyi emlékekre vonatkozó követelményeket, eltérő fás szárú növényekre vonatkozó követelményeket, valamint mindezekhez a kapcsolódó eljárási szabályokat,
- e) közcélú kiemelt beruházás esetében az eltérő tűzvédelmi követelményeket, az eltérő környezetvédelmi követelményeket, valamint mindezekhez a kapcsolódó eljárási szabályokat,
- f) kiemelt beruházással kapcsolatosan a változtatási, a telekalakítási és az építési tilalom alkalmazásának kizárását, valamint a 194. § (9) bekezdése szerinti kártalanítás részletes szabályait,
- g) a kiemelt beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó, közműszakaszt érintő munka elvégzésére és elszámolására vonatkozó részletes szabályokat,
- h) a kiemelt jelentőségű ügyek vonatkozásában a beruházó tájékoztatási kötelezettségének részletes szabályait.

[96] A Méptv. 193. § (3) bekezdése szerint ipari parkban vagy logisztikai parkban megvalósuló kereskedelmi, szolgáltató, ipari, raktározási vagy logisztikai rendeltetésű építési beruházások abban az esetben is kiemelt beruházássá és az azokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilváníthatók, ha európai uniós és központi költségvetési támogatás felhasználása nélkül valósulnak meg.

[97] A Méptv. a hivatkozott állami feladatokat és a Kormány jogalkotási felhatalmazását – mely utóbbiak alapján a jogszabályok bevezető része szerint és a Módr. előterjesztői indokolása értelmében a Korm. rendelet és a Módr. is született - nem köti a helyi önkormányzatok hozzájárulásához.

[98] Éppen ezért a kérelmező által becsatolt két közgyűlési határozatnak sincs olyan joghatása, amely befolyásolta volna a népszavazási kezdeményezésben érintett, a kérelmezett által sem vitatottan (és a kérelmező által tulajdoni lappal részben igazoltan) megyei Jogú Város közigazgatási területéhez tartozó ingatlanokon megvalósuló beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházássá minősítését, továbbá azt, hogy a Kormány a beruházással érintett ingatlanok által lefedett területre sajátos településrendezési, építési, telekalakítási stb. követelményeket állapított meg. A két közgyűlési határozat a joghatását tekintve lényegében nem volt több a megismerés deklarálásánál.

[99] Jelen ügyben a népszavazási kezdeményezésben javasolt kérdés az volt: „Egyetért-e Ön azzal, hogy a település, helyrajzi számú ingatlanokon elektrolitgyár beruházás létesüljön?”

[100] A kérelmező által sem vitatottan a kérdéssel érintett ingatlanok nem a helyi önkormányzat (vagy valamely érdekeltsége) tulajdonában állnak, a beruházás továbbá nem önkormányzati vagyonból létesül.

[101] Az adott ingatlanokkal lefedett területre a Korm. rendelet 4/G. §-a részletes szabályokat ad mind az építési zónára, mind az elhelyezhető épületekre, a beépítés paramétereire, a telekalakítás követelményeire és arra is, hogy az ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint telekalakítási és építési tilalom, korlátozás nem alkalmazandó - a következők szerint:

„4/G. § (1) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt ingatlanokra a beépítés egyedi szabályait a (2)–(4) bekezdés állapítja meg, azzal, hogy

a) a hatályos településrendezési tervet és az OTÉK előírásait a (2)–(4) bekezdésben foglalt eltéréssel kell alkalmazni, és

b) ha a hatályos településrendezési terv vagy az OTÉK a beépítés (2)–(4) bekezdésben meghatározott sajátos szabályával ellentétes vagy azzal nem összeegyeztethető előírást tartalmaz, akkor a településrendezési tervet és az OTÉK-ot nem lehet alkalmazni.

(2) A 2. mellékletben foglalt táblázat 136. sora szerinti beruházás esetében a 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt ingatlanok által lefedett földrészlet az OTÉK szerinti egyéb ipari gazdasági terület, valamint általános gazdasági terület, amelyen különösen gazdasági célú ipari, valamint a környezetre jelentős kedvezőtlen hatást nem gyakorló kereskedelmi, szolgáltató célú építmények, szállítmányozási, raktározási és logisztikai célú építmények, irodaépületek és azok kiszolgáló építményei helyezhetők el. A vonatkozó sajátos beépítési szabályok és egyedi építési követelmények:

a) a telkek beépítési módja szabadon álló,

b) a zöldfelület megengedett legkisebb mértéke 20%,

c) a beépítettség megengedett legnagyobb mértéke 50%,

d) az épületmagasság megengedett legnagyobb mértéke 35 méter,

e) a kialakítható telek legkisebb mértéke 2000 m²,

f) a telken elhelyezhető épületek és rendeltetési egységek száma nem korlátozott.

(3) A 2. mellékletben foglalt táblázat 136. sora szerinti beruházással érintett ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó.

(4) A 2. mellékletben foglalt táblázat B:136 mezőjében megjelölt beruházás esetében zöldfelületi tanúsítványt nem kell készíteni.”

[102] Az Mötv. 13. § (1) bekezdésének 1.pontjában tehát bármennyire is szerepel a településfejlesztés, településrendezés, az Alaptörvény 32. cikkének rendelkezései, valamint az Mötv. 14. § (1) bekezdése alapján a Korm. rendelettel ellentétes helyi önkormányzati rendelet, helyi építési szabályzatba foglalt rendelkezés nem alkotható.

[103] A helyi önkormányzat képviselő-testülete az adott területre a jövőben sem rendelhet el építési tilalmat vagy korlátozást, hiszen magasabb szintű jogszabály: a Korm. rendelet a 4/G.

§-ának (2) bekezdése az OTÉK 6. § (2) bekezdésében felsorolt beépítésre szánt területként, „egyéb ipari gazdasági terület”, „általános gazdasági terület” területhasználatot kötött ki a kérdéses ingatlanokkal lefedett részre, meghatározva az elhelyezhető építmények körét, a beépítés és telekalakítás részletes szabályait. A kérelmező által hivatkozott, a Korm. rendelet 4/G. §-ának (3) bekezdése pedig, amikor megfogalmazza, hogy a beruházással érintett ingatlanok tekintetében elrendelt változtatási tilalom, valamint a telekalakítási és építési tilalom nem alkalmazandó, nem pusztán a múltban elrendelt tilalomra vagy korlátozásra értelmezhető, hanem - különösen a (2) bekezdéssel együtt - a jövőbeni építési tilalmakra, korlátozásokra is, minden olyan tilalomra, korlátozásra, amely a Korm. rendelet 4/G. § (2) bekezdésébe ütköző előírásra vezet.

[104] A kérelmező így a Méptv. 84. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerinti, „telekalakítási és építési tilalom, valamint változtatási tilalom” jogintézmény helyi önkormányzat általi alkalmazására alaptalanul hivatkozott. Ugyanezen bekezdés f) pontjára úgyszintén, hiszen az abban szereplő „kisajátítás” jogintézmény a kisajátításról szóló 2007. évi CXXIII. törvény (Kstv.) 2-5. §-ai szerint feltételezik azt a helyi szabályozóban már szereplő közérdekű célt is, mely a kisajátításra jogalapot teremthet, ilyen közérdekű célt azonban a kérelmező nem jelölt meg.

[105] A kérelmező a Méptv. 84. §-a (1) bekezdésének d) és i)-k) pontjaiban, valamint 92. § (1) bekezdésében szereplő településrendezési szerződésre, helyi közút céljára történő lejegyzésre, utépítési és közművesítési hozzájárulásra és közterület-alakításra is pusztán hivatkozott, ám az ilyen jogintézmények létre utalásból nem állapítható meg, hogy a Korm. rendelet 4/G. §-ában foglaltakkal összeegyeztethető szabályozás ezen jogintézmények által hogyan valósítható meg.

[106] A kérelmezett tehát csak felsorolt jogintézményeket, eszközöket, de azok pusztá felhívásával nem cáfolta azon kérelmezetti döntésben rögzített megállapítást, hogy a népszavazásra javasolt kérdésben szereplő beruházás létesítése nem helyi közügy.

[107] A népszavazás kiegészítő jellegű jogintézmény, népszavazási kezdeményezéssel nem lehet magasabb szintű jogszabályban szabályozott, helyi közügynek nem minősülő ügyeket, ideértve a nemzetgazdasági, kiemelten közérdekű ügyeket a helyi közügy fogalma alá vonni az Alaptörvény sérelme nélkül, mert ez nemcsak a jogszabályok contra legem, hanem Alaptörvénnyel ellentétes értelmezését és alkalmazást is jelenti. A kérelmezett akkor követett volna el jogszabálysértést, ha nem tesz különbséget az országos és helyi közügyek között, nem állapítja meg, hogy az adott beruházás létesítése nem minősül helyi közügynek.

[108] A bíróság sem fogadhat el contra legem és contra constitutionem értelmezést és jogalkalmazást azzal, hogy az országos és helyi közügyek között nem tesz különbséget és helyi közügynek nem minősülő ügyben kérdést hitelesít. Éppen ezért, helyi közügy hiányában a felülvizsgálati kérelem eleve nem volt teljesíthető.

[109] A bíróságot nem kötik más törvényszékek eltérő ügyben hozott határozatai. Csupán a felülvizsgálati kérelem érvelésével összefüggésben utal arra, hogy a kérelmező által a helyi közügy kérdésében hivatkozott, a Budapest Környéki Törvényszék 101.Kpk.720.123/2020/6. számú végzésében szereplő ügy és jelen ügy között párhuzam nem vonható. A jelen jogorvoslati kérelemmel érintett ügyben ugyanis a Kormány élt a szabályozási felhatalmazással, tehát a hivatkozott törvényszéki határozat és az az által felhívott, BH2018.10.292 számú határozat, melyek pont ellentétes helyzet kapcsán hívják fel a helyi önkormányzat szabályozási kötelezettségét, eltérő tények mentén születtek.

[110] Ami az egyértelműség kérdését illeti, az Nsztv. 39. § (1) bekezdése szerint a helyi népszavazásra javasolt kérdést úgy kell megfogalmazni, hogy arra egyértelműen lehessen válaszolni, továbbá a helyi népszavazás eredménye alapján a képviselő-testület el tudja dönteni, hogy terheli-e döntéshozatali kötelezettség, és ha igen, milyen döntés meghozatalára köteles.

[111] A kezdeményezésben javasolt kérdés egyértelműségére vonatkozó szabályozás – hasonlóan az országos népszavazási kezdeményezéseknél alkalmazott szabályhoz: az Nsztv. 9. § (1) bekezdéséhez – helyi népszavazás esetében is két részből áll.

[112] Egyrészt a választópolgári egyértelműségből, mely azt a követelmény jelenti (elsősorban az országos népszavazások hasonló szabályozása kapcsán kiforrott gyakorlat alapján), hogy a népszavazásra szánt kérdésnek egyértelműen megválaszolhatónak kell lennie, ehhez az szükséges, hogy a kérdés világos és kizárólag egyféleképpen értelmezhető legyen, a kérdésre „igen”-nel vagy „nem”-mel lehessen válaszolni [ld.például a 29/2012. (V. 25.) AB határozatot vagy a 20/2023. (VIII. 7.) AB határozatot].

[113] Az egyértelműség másik része a jogalkalmazói egyértelműség. Az Alkotmánybíróság országos népszavazási kezdeményezéseket érintő ügyekben kifejtette, hogy az eredményes népszavazással hozott döntés az Országgyűlésnek az Alaptörvényben szabályozott törvényalkotási jogkörét korlátozza, mivel az Országgyűlés köteles az eredményes népszavazásból következő döntéseket meghozni. A kérdés egyértelműségének megállapításakor az Alkotmánybíróságnak vizsgálnia kell azt is, hogy a népszavazás eredménye alapján az Országgyűlés - az akkor hatályban lévő jogszabályok szerint - el tudja-e dönteni, hogy terheli-e jogalkotási kötelezettség, és ha igen, akkor milyen jogalkotásra köteles (jogalkotói egyértelműség) [vö. 51/2001. (XI. 29.) AB határozat, ABH 2001, 392, 396.; 25/2004. (VII. 7.) AB határozat, ABH 2004, 381, 386.; 24/2006. (VI. 15.) AB határozat, ABH 2006, 358, 360-361.; 84/2008. (VI. 13.) AB határozat, ABH 2008, 695, 703.].

[114] A kérelmezett határozatában felhívott AB végzés döntésben idézett része lényegében ugyanezen gyakorlatot ülteti át a helyi népszavazási kezdeményezésre. A kérelmező

sérelmével szemben tehát a kérelmezett döntése a jogalkalmazói egyértelműség kimunkált gyakorlatát, értelmezését rögzítette, nem pedig kizárólag egy üzemszerveket tagláló beruházásra vonatkozó kérdésre konkretizált álláspont volt.

[115] A kérdéses beruházás létesítése nem minősült helyi közügynek, a kérelmező sem tudott ezt cáfoló előadást tenni a felülvizsgálati kérelmében. Éppen ezért azon megállapítás vitatása is alaptalan volt a részéről, miszerint a kérdésből a képviselő-testület nem tudja eldönteni: az „igen” vagy „nem” válasz esetén milyen döntés meghozatalára köteles.

[116] A Kaposvári Törvényszék kérelmező által felhívott 20.Pk.20.884/2016/2. számú határozata egy teljesen más tényállású ügyet érintett, amelyben a helyi közügy fennállása nem volt vitatott, ezen felül a helyi önkormányzat tulajdonosként is érintett volt, ilyen minőségében is tudott döntést hozni. A kérelmező által hivatkozott analógia így nem állt fenn.

[117] Mindezek alapján a bíróság a kérelmezett határozatát helybenhagyta.

Eljárási költségek, jogorvoslat:

[118] A kérelmező az eljárás vesztese lett, a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 83. § (1) bekezdése szerint ezért a kérelmezett eljárási költségének megtérítésére volt köteles.

[119] A kérelmezettet kamarai jogtanácsos képviselte az eljárásban, aki az IM rendelet 3. § (2)-(3) bekezdései alapján lényegében 2,5 órányi munkadíjnak megfelelő kamarai jogtanácsosi munkadíjat igényelt a Magyarország 2025. évi központi költségvetéséről szóló 2024. évi XC. törvény 69. § (4) bekezdésére és az eljárás nemperes jellegére is figyelemmel, melyet a bíróság nem látott túlzónak a jogtanácsos által tanulmányozandó felülvizsgálati kérelem terjedelmére és a részletesen kimunkált védíratra tekintettel, így ennek viselésére kötelezte a kérelmezőt. E kötelezés vonatkozásában a teljesítési határidőt a Kp. 97. § (2) bekezdése és a Pp. 344. § (1) bekezdése alapján arra figyelemmel rögzítette, hogy a polgári jellegű kötelezettségekre bírósági határozatokban szabott határidő rendszerint 15 nap.

[120] A Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 101. § (1) bekezdése szerint a bíróság a felet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – az eljárást befejező határozatában hivatalból kötelezi a meg nem fizetett illeték államnak történő megfizetésére. A Pp. 102. § (1) bekezdése értelmében pedig a megfizetés alóli mentességet biztosító költségkedvezmény hiányában a fél azt olyan arányban viseli az illetéket, amilyen arányban a perköltség megtérítésére köteles.

[121] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 45/A. § (5) bekezdése alapján a közigazgatási nemperes eljárás illetéke 10 000 forint, melyet a bíróság az Itv. 62. § (1) bekezdés h) pontja alapján feljegyzett. A kérelmező pedig az Itv. 5. § (1) bekezdésének d) pontja szerinti személyes illetékmentesség fennállása tekintetében az Itv. 5. § (2) bekezdése szerinti nyilatkozatot joghatályosan nem tette meg.

[122] A Kp. 29. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a Pp. 608. § (1) bekezdése értelmében ugyanis az elektronikus kapcsolattartásra kötelezett fél köteles elektronikus úton, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvényben (a továbbiakban: Dáptv.) és végrehajtási rendeleteiben foglaltaknak megfelelő módon tartani a kapcsolatot a bírósággal.

[123] A Dáptv. 22. § (3) bekezdésének a) pontja rögzíti: az elektronikus dokumentum bizonyító ereje megegyezik az eredeti papír alapú dokumentum bizonyító erejével a papír alapú dokumentumokról elektronikus úton történő másolat készítésének szabályai szerinti hiteles másolatkészítés esetén.

[124] A Dáptv. egyik végrehajtási rendelete, a digitális állampolgárság egyes szabályairól szóló 321/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Dáptv. vhr.) 69. § (1) bekezdése szerint a papíralapú iratról az irat előállítója vagy jogutódja az irat digitalizálásával, a digitalizált irat záradékolásával elektronikusan hitelesített iratot készíthet.

E § (2) bekezdése alapján a papíralapú irat elektronikusan hiteles irattá történő átalakítása során aláíró a 67. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott személy (amely nem természetes személyek esetén a létesítő okiratban vagy SzMSz.-ben meghatározott, illetőleg a képviselőre jogosult személy) lehet.

A (3) bekezdés szerint a záradéknak tartalmaznia kell a záradékolásra jogosult személy legalább fokozott biztonságú elektronikus aláírását és szöveges utalást arra, hogy az elektronikus kiadmány az alapul szolgáló papíralapú irattal megegyezik.

A (6) bekezdés kimondja: az e § szerint előállított elektronikus kiadmány bizonyító ereje az alapul szolgáló papíralapú irattal megegyezik.

[125] Az Üttv. 46. §-a a következőkről rendelkezik:

„(1) Az ügyvéd és a kamarai jogtanácsos (ezen alcím alkalmazásában a továbbiakban együtt: ügyvéd) papíralapú okiratot – utalvány, értékpapír vagy más vagyoni értékű jogot megtestesítő okirat kivételével – elektronikus okirati formába alakíthat.

(2) Az elektronikus okirati formába való alakítás során az ügyvéd kizárólag oldalhű elektronikus másolatot készíthet.

(3) A 3. § (1) bekezdés l) pontjában meghatározott kiegészítő jellegű tevékenység ellátása során az ügyvéd kizárólag a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus aláírását használhatja.

(4) Ha az ügyvéd az elektronikus okirati formába alakítás során az elektronikus másolaton a 18. § (1) bekezdése szerinti követelményeknek megfelelő elektronikus aláírását és időbélyegzőt helyez el, az ellenkező bizonyításáig úgy kell tekinteni, hogy az elektronikus okirat a papíralapú okirattal az időbélyegzőben megjelölt időpontban mindenben megegyezett.”

[126] Az Üttv. 3. § (1) bekezdésének l) pontja a nem az ügyvédi tevékenység gyakorlója által készített papíralapú dokumentum elektronikus okirati formába alakítására utal, míg a 18. § (1) bekezdése azt fogalmazza meg, hogy törvény eltérő rendelkezése hiányában ügyvédi tevékenység végzése során, – ha jogszabály elektronikus aláírás használatát írja elő – csak a következő feltételeknek megfelelő minősített elektronikus aláírás vagy minősített tanúsítványon alapuló fokozott biztonságú elektronikus aláírás használható:

a) az elektronikus aláíráshoz tartozó tanúsítványban vagy az ahhoz csatolt szerepkör igazolásban a Dáptv. szerinti bizalmi szolgáltató (a továbbiakban: bizalmi szolgáltató) feltüntette, hogy az aláíró ügyvédi kamarai tagsága fennáll vagy ügyvédi kamarai nyilvántartásban szerepel, és

b) a bizalmi szolgáltató biztosítja, hogy a tanúsítvánnyal kapcsolatos érvényes visszavonási kérelem alapján a módosított visszavonási állapotot legfeljebb négy órán belül közzéteszi a nyilvántartásában, és a tanúsítvány ellenőrzését kérő felhasználóknak a tanúsítvány visszavonási állapotáról folyamatos tájékoztatást ad.

[127] A 10. sorszám alatti beadvány mellékleteként becsatolt, illetékmentességre vonatkozó nyilatkozat a papír alapú okiratról készített elektronikus másolatkészítés szabályainak a Dáptv. vhr. 69. §-a és az Üttv. 46. §-a szerint sem felelt meg, mivel az irat előállítója által készített másolat esetén a Dáptv. vhr. 69. §-a szerinti záradékolt és aláírt másolat követelményei nem teljesültek, az ügyvéd által készített másolat esetén pedig az Üttv. 46. §-a által elvárt, az Üttv. 18. § (1) bekezdése szerinti elektronikus aláírás nem szerepelt azon.

[128] A Pp. 618. § (1) bekezdésének b) pontja rögzíti: ha az elektronikus úton kapcsolatot tartó beadványát elektronikus úton, de nem a Dáptv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon terjeszti elő – ha e törvény másként nem rendelkezik –, a bíróság a keresetlevelet, a bírósági meghagyással szembeni ellentmondást, a fellebbezést, a felülvizsgálati kérelmet és a perújítási kérelmet visszautasítja, az egyéb beadványban foglalt nyilatkozat pedig hatálytalan. Mivel a kérelmező illetékmentességre vonatkozó nyilatkozata hatálytalan, a feljegyzett illeték viselésére volt köteles.

[129] Az Itv. 78. § (4) bekezdése szerint, ha a bíróság határozatában az illeték viseléséről dönt, a fizetendő illeték a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé.

[130] A polgári és közigazgatási bírósági eljárás során meg nem fizetett illeték és az állam által előlegezett költség megfizetéséről szóló 30/2017. (XII.27.) IM rendelet (a továbbiakban: 30/2017 IM rend.) 3. § (2) bekezdése kimondja, hogy ha a bíróság a határozatában az illeték

viseléséről dönt, határozatában megjelöli a fizetendő illeték összegét; felhívja a megfizetésre kötelezett személyt, hogy az illetéket az állami adó- és vámhatóság által közzétett illetékbevételei számla javára az esedékesség napjáig fizesse be; tájékoztatást ad a fizetési kötelezettség illetékekről szóló törvény szerinti esedékességének időpontjáról; megjelöli az állami adó- és vámhatóság illetékbevételei számlájának számát; és tájékoztatást ad arról, hogy az illeték megfizetése során az illetékfizetési kötelezettséget tartalmazó jogerős bírósági határozatot hozó bíróság megnevezését, a bírósági ügyszámot, valamint a fizetésre kötelezett adóazonosító számát közleményként fel kell tüntetni.

[131] A 30/2017. IM rend. 3. § (3) bekezdése szerint, ha az adós a (2) bekezdés, illetve a (2a) bekezdés szerinti felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az illetékekről szóló törvény rendelkezéseit és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit, a költségek behajtására pedig az adóhatóság által fogantatosítandó végrehajtási eljárás szabályait kell alkalmazni.

[132] A bíróság az Itv. és a 30/2017. IM rend. fentebb hivatkozott rendelkezéseinek megfelelően fogalmazott meg kötelezést (felhívást) és adott tájékoztatást az ítélet rendelkező részében az illetékfizetésről.

[133] A bíróság e határozata elleni jogorvoslatot az Nsztv. 57. § (3) bekezdése zárja ki.

Debrecen, 2025. május 27.

Dr. Pituk Emese s. k.
Andrea

a tanács elnöke
bíró

Dr. Balla Orsolya

bíró

Dr. Fiók